Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht Fheidhmeach, 2013

Marc Iomlán

Speisialachas Gairmiúil – Óstán, Lónadóireacht agus Turasóireacht

Creidiúint

(200 marc)

Dé hAoine 7 Meitheamh

Tráthnóna 2.00 – 3.30

Treoracha d'Iarrthóirí

1. Scríobh do SCRÚDUIMHIR sa spás seo:
2. SCRÍOBH NA FREAGRAÍ UILE SA FHREAGARLEABHAR SEO.
3. Caithfidh iarrthóirí thabhairt faoi **CHEITHRE** cheist.
   Freagair ceist amháin as **gach** roinn de na ceithre roinn sa pháipéar.
   Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.

Don Fheitheoir amháin	*Don Scrúdaitheoir amháin*	
Stampa an Ionaid	1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
	2. Suim iomlán na gceisteanna dícheadaithe	
	3. An Marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
	4. Bónas do fhreagairt trí Ghaeilge (más cuí)	
	5. An Marc iomlán a bronnadh má tá bónas don Ghaeilge i gceist (3 móide 4)	
	Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bronnadh bónas don Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca **Marc Iomlán** ar an ghreille **agus** ar éadan an fhreagarleabhair.	

Roinn 1 – Ag Ithe as Baile: Bealach an Mhearbhia

(Tabhair faoi Cheist 1 nó faoi Cheist 2 sa roinn seo, tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

1. **Tá bácús ina lán caiféanna a thairgeann réimse leathan de mhuifíní (bocairí) agus de bhrioscaí úrdhéanta.**

(a) Liostaigh **ceithre** phríomh-chomhábhar de mhuifíní agus brioscaí. (4 mharc)

1. ______________________ 2. ______________________

3. ______________________ 4. ______________________

(b) Ainmnigh **trí** chineál éagsúla muifíní agus **trí** chineál éagsúla brioscaí atá ar fáil i gcaiféanna. (6 mharc)

CINEÁLACHA MUIFÍNÍ	CINEÁLACHA BRIOSCAÍ
1.	1.
2.	2.
3.	3.

(c) Tabhair breac-chuntas ar na treoirlínte ba chóir a leanúint agus muifíní agus brioscaí á dhéanamh agus á mbácáil. (16 mharc)

(d) Mínigh na téarmaí seo a leanas: (12 mharc)

Gníomhaí ardúcháin

Uachtarú

Baiscbhácáil

(e) Luaigh **dhá** bhuntáiste agus **dhá** mhíbhuntáiste a bhaineann le muifíní agus brioscaí a dhéanamh agus a bhácáil sa bhácús sa chaifé. (12 mharc)

Buntáistí

1.

2.

Míbhuntáistí

1.

2.

2. **Bhí feachtas Labhair Amach (*Speak Out*) ag safefood le déanaí a dearadh chun oiliúint a chur ar thomhaltóirí maidir le sláinteachas bia lasmuigh den teach agus chun iad a spreagadh le 'labhairt amach' mura bhfuil siad sásta le caighdeán an tsláinteachais bhia.**

(a) Tabhair breac-chuntas ar na treoirlínte ba chóir do dhaoine a láimhseálann bia a leanúint agus bia á stóráil, á chócaráil agus á riar acu le dea-chaighdeáin i sláinteachas bia a chinntiú. (12 mharc)

Á stóráil

Á chócaráil

Á riar

(b) Ainmnigh ceann **amháin** de na baictéir a bhíonn ina gcúis le nimhiú bia. (12 mharc)

Déan cur síos ar na coinníollacha atá riachtanach chun baictéir a fhás.

(c) Ainmnigh **dhá** ghrúpa de na daoine is níos atá i mbaol nimhiú bia agus tabhair **dhá** shiomptóm de nimhiú bia. (8 marc)

Grúpaí de na daoine is mó atá i mbaol:

1. ______________________ 2. ______________________

Siomptóim de nimhiú bia:

1. ______________________ 2. ______________________

(d) Déan cur síos ar an gcaoi inar chóir d'fhoireann in ionad mearbhia déileáil le gearán a dhéanann custaiméir maidir le sláinteachas bia. (12 mharc)

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

(e) Tabhair breac-chuntas ar ról na heagraíochta safefood. (6 mharc)

____

____

____

____

____

Roinn 2 – Ag Ithe as Baile: Óstáin, Bialanna agus Institiúidí

(Tabhair faoi Cheist 3 nó Cheist 4 sa roinn seo, tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

3. **Is sliocht é seo a leanas as an suíomh gréasáin atá ag Teach Lóistín Éireannach.**

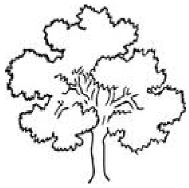

Teach Lóistín na Darach

Lonnaithe faoin tuath, is teach lóistín d'ardchaighdeán é seo a chuireann lóistín agus fáilte thraidisiúnta Éireannach ar fáil.
Féadfaidh na haíonna sult a bhaint as réimse leathan de bhricfeastaí Éireannacha agus Eorpacha freisin, tae beag agus rogha as biachlár dinnéir à la carte nó table d'hôte inár mbialann a bhain gradaim amach.

Úinéirí *Sean & Mary White*
Glaoigh orainn ar *+353 00314 7712*
Ríomhphost: *www.oaklodge.ie*

Find us on Facebook

Tairiscint Speisialta
Oíche amháin B&B agus dinnéar table d'hote pps €70

B&B ★★★ Fáilte Ireland

WiFi Available in all rooms

(a) Luaigh fáthanna a roghnódh aíonna an teach lóistín seo. (18 marc)

(b) Mínigh na téarmaí seo a leanas atá in úsáid ar an suíomh gréasáin: (6 mharc)

Biachlár dinnéir Table d'hôte ______________________________

____

pps. ______________________________

____

(c) Déan cur síos ar an gcaoi ina bhfuil bricfeasta Éireannach éagsúil le bricfeasta Eorpach. (12 mharc)

____

____

Liostaigh **ceithre** earra bia a d'fhéadfá a chur isteach i **ngach** cineál bricfeasta díobh.

Earraí bia – Éireannach	**Earraí bia – Eorpach**
1. ______________	1. ______________
2. ______________	2. ______________
3. ______________	3. ______________
4. ______________	4. ______________

(d) Leag amach biachlár do thae beag. (14 mharc)

Tae Beag

4. **Tá forais institiúideacha áirithe ann a chuireann ceaintíní fóirdheontais ar fáil.**

(a) Ainmnigh **trí** fhoras institiúideacha a chuireann ceaintíní fóirdheontais ar fáil. (9 marc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

(b) Leag amach próifíl de cheaintín faoi **gach** ceann de na ceannteidil seo a leanas. (20 marc)

Uaireanta oscailte ______________________________

____

____

____

____

Éagsúlacht an bhia ar an mbiachlár ______________________________

____

____

____

____

Na slite a mbíonn tairbhe le baint as ceaintíní ______________________________

____

____

____

____

Stíl na seirbhíse ______________________________

____

____

____

____

Feistis agus oiriúintí maisithe ______________________________

(c) Leag amach biachlár do lón **trí** chúrsa i gceaintín. (12 mharc)

Biachlár Lóin

(d) Déan cur síos ar na deiseanna oiliúna atá ann d'fhoireann ceaintín. (9 marc)

Roinn 3– Fáilteachas sa Turasóireacht

(Tabhair faoi Cheist 5 nó faoi Cheist 6 sa roinn seo, tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

5. **Mar chuid de *Thóstal Éireann 2013* tá *Féile Siúlóide* á heagrú trí na cnoic agus na coillte áitiúla ag grúpa pobail.**

(a) Dear clár fógraí leis an bhFéile Siúlóide a chur chun cinn agus a fhógairt. (8 marc)

(b) Déan cur síos ar na seirbhísí atá ag teastáil sa cheantar le riachtanais na rannpháirtithe a shásamh. (15 mharc)

(c) Tabhair breac-chuntas ar na treoracha, na moltaí agus an chomhairle ba chóir a thabhairt do na rannpháirtithe ionas go mbainfidh siad lántaitneamh as an bhféile agus as an timpeallacht áitiúil. (15 mharc)

(d) Déan cur síos ar an dea-thionchar agus an drochthionchar a bhíonn ag an turasóireacht ar cheantar. (12 mharc)

Dea-thionchar

Drochthionchar

6. **Baineann comhlucht busanna agus cóistí úsáid as bileoga eolais chun na turais lae a eagraíonn siad a fhógairt.**

Turais Lae Easytours

PRÍOMHPHOINTÍ AN TURAIS I GCONTAE AN CHLÁIR

Tosóidh an turas **i gContae an Chláir** le cuairt ar **Chaisleán Bhun Raite.** I 1425 a tógadh é agus rinneadh athchóiriú dílis air.

Stopfar **i gCreagán Eoghain** agus beidh deis ann foghlaim faoin ngnáthshaol in Éirinn le linn na ré réamhstairiúla agus na ré réamh-Chríostaí.

Stopann an turas ar bhóthair an chósta **i gCeann Boirne** agus arís ag **Aillte an Mhothair** atá 214 m ar airde agus 8 km ar fad

Stopfar in **Inis** agus beidh deis ann breathnú ar shráideanna meánaoiseacha an bhaile, agus sult a bhaint as ceol agus damhsa traidisiúnta na hÉireann in **Ionad Ceoil Glór.**

Táillí

Duine Fásta	€30
O.A.P.	€25
Leanaí (*Faoi 14*)	€14
Teaghlach *Beirt Daoine Fásta & Beirt Leanaí*	€75

Ticéid ar líne/
Íoc ar an gCóiste

Cóistí nua-aimseartha a/c

Ag imeacht ó Oifig Thurasóireachta Luimneach ar 9.30 a.m.
Ag filleadh ar 6.30 p.m.

Moltar áirithintí a dhéanamh roimh ré

(a) Bain úsáid as an eolas thuas agus críochnaigh iad seo a leanas. (16 mharc)

Ag imeacht ó ______________________ Am imeachta ______________

Am fillte ______________ Athraigh an t-am seo go dtí an clog 24 uair ________

Costas ticéid do dhuine fásta _________ Costas ticéid do theaghlach __________

Mínigh cad is brí leis an téarma a/c ______________________________

____

Mínigh cén fáth a moltar áirithintí a dhéanamh roimh ré __________________

____

Ainmnigh an **dá** phointe is tarraingtí, dar leat, ina mbeifear ag stopadh ar an turas cóiste seo. Tabhair cúis le **gach** rogha díobh.

Ainm an chéad phointe ina mbeifear ag stopadh. ______________________

Cúis leis an rogha ____

____

Ainm an dara pointe ina mbeifear ag stopadh. ________________________

Cúis leis an rogha ____

____

(b) Mínigh cén fáth a n-úsáideann comhlucht a dhéanann turais chóiste bileoga eolais go minic le fógraíocht a dhéanamh. (6 mharc)

___

___

___

___

(c) Ainmnigh **dhá** bhealach eile chun turais chóiste a fhógairt. (4 mharc)

1. ______________________ 2. ______________________

(d) Mol cúiseanna a bhfuil éileamh mór ar thurais chóiste eagraithe. (16 mharc)

___

___

___

___

___

___

___

___

___

___

___

___

(e) Tabhair breac-chuntas ar roinnt seirbhísí breise a d'fhéadfadh daoine a eagraíonn turais chóiste a chur ar fáil chun ócáid níos fearr a chur ar fáil do na turasóirí. (8 marc)

___

___

___

___

___

Roinn 4– Lónadóireacht le hAghaidh na hÉagsúlachta

(Tabhair faoi Cheist 7 nó faoi Cheist 8 sa roinn seo, tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

7. **Is féidir le réim shláintiúil bia agus stíl shláintiúil mhaireachtála baol galar Corónach croí a laghdú.**

(a) Liostaigh **trí** bhia ba chóir a laghdú agus **trí** bhia ba chóir a mhéadú i réim bia duine atá i mbaol galar Corónach croí a fháil. (12 mharc)

Bianna le Laghdú	Bianna le Méadú
1.	1.
2.	2.
3.	3.

(b) Mol roinnt treoirlínte le haghaidh stíl mhaireachtála ba chóir a leanúint chun baol galar Corónach croí a laghdú. (12 mharc)

(c) Leag amach biachlár do dhinnéar **trí** chúrsa a bheadh oiriúnach do dhuine atá i mbaol galar Corónach croí a fháil. (16 mharc)

Biachlár Dinnéir

(d) Déan measúnú ar luach cothaitheach an bhiachláir dhinnéir atá pleanáilte agat. (6 mharc)

____

____

____

____

____

____

____

(e) Ainmnigh an tsubstaint a bhailíonn sna hartairí corónacha is cúis le galar corónach croí. (4 mharc)

____

8. Iarradh ar do rang *Féile Bia Idirnáisiúnta* a eagrú, ina mbeadh miasa ó na ceithre thír seo a leanas, Éire, an Iodáil, an tSín agus an India.

(a) Ainmnigh **dhá** mhias a d'fhéadfaí a riar ó **gach** ceann de na tíortha ainmnithe. (16 mharc)

Tír	**Mias 1.**	**Mias 2.**
Éire		
An Iodáil		
An tSín		
An India		

(b) Tabhair breac-chuntas ar na rudaí ba chóir a chur san áireamh agus na miasa á roghnú agus á riar agat. (12 mharc)

(c) Déan cur síos ar mhodhanna chun béim a leagan ar an téama idirnáisiúnta. (9 marc)

(d) Liostaigh an trealamh agus na huirlisí atá ag teastáil chun an bia a chur i láthair ag an ócáid. (4 mharc)

1. ______________________ 2. ______________________

3. ______________________ 4. ______________________

(e) Mínigh conas a d'fhéadfaí measúnú a dhéanamh ar an ócáid bia. (9 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Don scrúdaitheoir amháin

Ceist	**Marc**	**Marc Leasaithe**
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		